

ПРЕС КЛИПИНГ

26-27. април 2014.

НАСЛОВИ

- Синдикати 1. маја у протестној шетњи;(стр.2)
Већина грађана не жели да пријави рад на црно;(стр.3)
СИНДИКАЛЦИ 1. МАЈА У ПРОТЕСТНОЈ ШЕТЊИ;(стр.5)
Протест синдикалаца 1. Маја; (стр.5)
-
- Јединством до очувања радничких права; (стр.7)
Синдикати заједно у првомајској шетњи; (стр.7)
Нова правила за српске раднике; (стр.8)
Синдикати ће протестовати 1. Маја; (стр.9)
ПРОЉЕ ЖИВОТ У ТРАНЗИЦИЈИ Економисти:Реформе у Србији трају две деценије, а наставиће се;(стр.11)
Просечна плата у марту 43.452 динара;(стр.12)
Страх још штити несавесне газде;(стр.13)
Србија трећа по сиромаштву на листи 90 држава;(стр.14)
Закон о раду: Чекају да „пресече“ нова влада;(стр.15)
Вучић и Крстић у клинчу због пензија;(стр.16)
РАДНА ГРУПА ЗА ПРИПРЕМУ ЗАКОНА О РАДУ ЗАВРШИЛА ПОСАО; (стр.18)
Више од половине грађана не оправдава сиву економију;(стр.19)
Ерић: Приоритет мере за покретање производње;(стр.20)
Без реформи Србији прети суноврат;(стр.22)
Чекали пензију, дочекале их милионске камате;(стр.23)
Срби трећи на листи по социјално економским условима живот;(стр.24)

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/Dru%C5%A1tvo/1583493/Sindikati+1.+maja+u+protestnoj+%C5%A1etnji.html>

Синдикати 1. маја у протестној шетњи

Због неслагања са предложеним Законом о раду, представници више синдиката најавили протестну шетњу за среду, 1. мај. Синдикалне вође сматрају да су запослени данас у истом положају у коме су били амерички радници 1886. године.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић позвао је чланове и све грађане да се придруже шетњи од Трга Николе Пашића до Славије, преноси *Бета*.

Желимо да укажемо властима да морају размишљати о запосленима и пензионерима приликом усвајања нових закона и мера", истакао је Орбовић и додао да очекује да ће скупу присуствовати пар хиљада људи.

Орбовић је рекао да се данас доводе у питање права за која су се радници изборили пре 128 година и да се запослени у Србији суочавају са враћањем у неолиберални капитализам који према његовим речима, "не води рачуна о човеку".

Председник Удружених гранских синдиката "Независност" Бранислав Чанак рекао је да сваки грађанин Србије који је свестан свог социо-економског положаја, има обавезу да 1. маја исказе задовољство или незадовољство.

"Тужно је поређење по коме су запослени у Србији данас у истом положају у коме су били амерички радници 1886. године када су започели протест за своја права", додао је Чанак.

Чанак је рекао да се у Србији се новим Законом о раду, који како је оценио, нема ниједну реформску црту, "припрема покопавање радничких права". "Не можете реформисати мртваца а многе ствари у Србији су мртве или на самрти", напоменуо је Чанак.

Према његовим речима, предложени Закон о раду личи на "самоубиство" јер ће његовим усвајањем Србија и њени грађани постати још сиромашнији.

Чанак је оптужио послодавце и власти да нису имали искрену жељу да кроз разговоре са представницима синдиката, дођу до законских решења која би била прихватљива за запослене у Србији.

"Кијев се у Србији неће десити осим ако сама власт не створи социо-економске околности које би довеле до масовних протеста. Што нас власт буде више притискала, ми ћемо је више критиковати", поручио је Чанак.

Председник Удружених гранских синдиката "Независност" је упозорио да ће чак и у случају да нови Закон о раду не буде усвојен, запослени у Србији бити суочени са два велика проблема у наредном периоду.

"Имамо проблем 153 предузећа у реструктурирању у којима је угрожен положај 56.000 запослених и ситуацију у јавном сектору у коме од 800.000 радника треба избацити оне који су

запослено по рођачко-партијским везама. Како то урадити а да поштени људи остану? Ако јавни сектор упадне у колапс, све пропада јер он служи грађанима", истакао је Чанак.

Протестна шетња, коју ће под слоганом "1. мај није 1. април, не шалите се са нама", организовати СССС и УГС "Независност", почеће у четвртак, 1. маја у 12 часова на Тргу Николе Пашића.

Међународни празник рада - Први мај обележава се широм света у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 чикашких радника ступило у штрајк и обуставило рад, тражећи боље услове живота.

Први мај је у Србији први пут обележен 1893. године протестним скуповима у Београду.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/vecina_gradjana_ne_zeli_da_prijavi_rad_na_crno.4.html?news_id=280505

ТРАГОМ - Представљени резултати истраживања перцепције сиве економије које су спровели НАЛЕД и агенција Ипсос

Већина грађана не жели да пријави рад на црно

АУТОР: А. МИЛОШЕВИЋ

Београд - Чак 12 одсто грађана Србије по сопственом признању плату прима на руке, без уплате пореза и доприноса, а још три процента део плате прима на рачун, а остатак "соларно", у коверти, показало је истраживање о сивој економији које су спровели НАЛЕД и агенција Ипсос. Без икаквог уговора о раду запослено је пет одсто грађана. Упркос томе, чак 69 одсто њих не би пријавили послодавца који запошљава на црно, док је тек 31 одсто рекло да би таквог послодавца пријавило.

Ипак, Јелена Бојовић, директорка програма за регулаторну реформу у НАЛЕД-у, каже да је нереално очекивање да би трећина грађана пријавила несавесне послодавце, и да су испитаници вероватно дали одговор који су сматрали пожељним. Овакав закључак има смисла, јер у супротном у Србији вероватно не би ни било рада на црно, пошто би сви такви послодавци одавно били пријављени.

Истраживање је показало да већина (њих 57 одсто) пријаву не би послала из страха да не остане без посла, али је чак 40 одсто грађана изјавило да није њихов посао да некога пријављују и да зато не би реаговали.

Три четвртине испитаника сматра и да држава не кажњава адекватно предузећа која послују у сивој зони. Али, прилично парадоксално, чак 59 одсто грађана верује да држава јесте одлучна у борби против сиве економије.

Ту сиву економију грађани махом дефинишу као рад на црно, али њих 19 одсто препознаје да је и продаја робе на црно сива економија, као и неплаћање пореза држави. Да сива економија угрожава права радника мисли 89 одсто испитаника, али њих 73 одсто сматра да она ипак представља начин да сиромашни преживе. Целих 83 одсто схвата да се због постојања сиве

зоне смањују приходи државе, али упркос свему томе, 30 одсто људи сматра да сива економија суштински нема негативних утицаја на живот обичних грађана.

Чак 38 одсто испитаника не сматра да је сива економија неоправдана, а такав став можда имају и зато што само шест одсто грађана мисли да држава правилно располаже пореским приходима.

Велика већина (86 одсто) подржава борбу против сиве економије, превасходно да би се увео ред у поштовање закона и плаћали доприноси радницима, док се тој борби противи 14 одсто грађана, углавном зато што мисле да је то начин да људи преживе у оваквој економској ситуацији.

Према речима сарадника Економског института Ивана Николића, сива зона у бруто домаћем производу Србије учествује са 13 до 15 одсто, ако се прихвати методологија процене Европске уније. То је знатно мање од 30, 40 и 50 одсто са колико се често спекулише у јавности.

- Србија ће ускоро морати да своју процену удела сиве економије уврсти у прорачун БДП-а, као што су то урадиле земље ЕУ. Тако је после овог обрачуна БДП Бугарске повећан за 10,2 одсто, Румуније за 17,7, а Хрватске за 11,2 процента. То ће Србији донети боље релативне показатеље, јер ће рецимо учешће јавног дуга у БДП-у опасти - примећује Николић.

По његовом мишљењу, сива економија је највећи потенцијал за пуњење буџета, "док су остале мере тешко изводљиве".

- Она је најприсутнија у трговини на велико и мало, адвокатским услугама, грађевинарству, занатским услугама, текстилној индустрији и другим радно интензивним делатностима - закључује Николић.

Асортиман

Цена је главни разлог због којег грађани купују робу на местима где не добијају фискалне рачуне. Чак 16 одсто испитаника признало је да текстил, одећу и обућу често или увек купују на тезгама, преко огласа и слично, а 10 одсто је признало да на таквим местима често купују козметику, хигијенске производе и ствари попут батерија и слично. Упаковану храну на тезгама купује пет одсто грађана, цигарете четири, а електронске апарате три одсто. Резани упаковани дуван на пијацама купује два одсто грађана. Из дуванске индустрије тврде да овакав промет државу кошта чак 200 милиона евра годишње.

СИНДИКАЛЦИ 1. МАЈА У ПРОТЕСТНОЈ ШЕТЊИ

Бета

Председник СССС Љубисав Орбовић најавио је да ће чланови више синдиката организовати у среду 1. маја, протестну шетњу центром Београда како би изразили неслагање са предложеним Законом о раду

"Позваћемо чланове и све грађане да нам се придруже у шетњи од Трга Николе Пашића до Славије јер желимо да укажемо властима да морају размишљати о запосленима и пензионерима приликом усвајања нових закона и мера", казао је Орбовић и додао да очекује да ће скупу присуствовати пар хиљада људи.

Председник Удружених гранских синдиката "Независност" Бранислав Чанак рекао је да сваки грађанин Србије који је свестан свог социо-економског положаја, има обавезу да 1. маја искаже задовољство или незадовољство.

"Тужно је поредјење по коме су запослени у Србији данас у истом положају у коме су били амерички радници 1886. године када су започели протест за своја права. Код нас се припрема покопавање радничких права а тај посао ће урадити предложени Закон о раду који нема ниједну реформску црту. Не можете реформисати мртваца а многе ствари у Србији су мртве или на самрти", рекао је Чанак.

Он је оценио да предложени Закон о раду личи на "самоубиство" јер ће његовим усвајањем Србија и њени грађани постати још сиромашнији.

РТВ

Протест синдикалаца 1. маја

БЕОГРАД -

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић најавио је данас да ће чланови више синдиката организовати у среду 1. маја, протестну шетњу центром Београда како би изразили неслагање са предложеним Законом о раду чије се усвајање ускоро очекује.

"Позваћемо чланове и све грађане да нам се придруже у шетњи од Трга Николе Пашића до Славије јер желимо да укажемо властима да морају размишљати о запосленима и

пензионерима приликом усвајања нових закона и мера", казао је Орбовић и додао да очекује да ће скупу присуствовати пар хиљада људи.

Он је рекао да се данас доводе у питање права за која су се радници изборили пре 128 година и да се запослени у Србији суочавају са враћањем у неолиберални капитализам који према његовим речима, "не води рачуна о човеку".

Председник Удружених гранских синдиката "Независност" Бранислав Чанак рекао је да сваки грађанин Србије који је свестан свог социо-економског положаја, има обавезу да 1. маја исказе задовољство или незадовољство.

"Тужно је поређење по коме су запослени у Србији данас у истом положају у коме су били амерички радници 1886. године када су започели протест за своја права. Код нас се припрема покопавање радничких права а тај посао ће урадити предложени Закон о раду који нема ниједну реформску црту. Не можете реформисати мртваца а многе ствари у Србији су мртве или на самрти", рекао је Чанак.

Он је оценио да предложени Закон о раду личи на "самоубиство" јер ће његовим усвајањем Србија и њени грађани постати још сиромашнији.

Чанак је оптужио послодавце и власти да нису имали искрену жељу да кроз разговоре са представницима синдиката, дођу до законских решења која би била прихватљива за запослене у Србији.

"Кијев се у Србији неће десити осим ако сама власт не створи социо-економске околности које би довеле до масовних протеста. Што нас власт буде више притискала, ми ћемо је више критиковати", поручио је Чанак.

Он је упозорио да ће чак и у случају да нови Закон о раду не буде усвојен, запослени у Србији бити суочени са два велика проблема у наредном периоду.

"Имамо проблем 153 предузећа у реструктурирању у којима је угрожен положај 56.000 запослених и ситуацију у јавном сектору у коме од 800.000 радника треба избацити оне који су запослено по рођачко-партијским везама. Како то урадити а да поштени људи остану? Ако јавни сектор упадне у колапс, све пропада јер он служи грађанима", казао је Чанак.

Протестна шетња, коју ће под слоганом "1. мај није 1. април, не шалите се са нама", организовати ШШ и УГС "Независност", почеће у четвртак, 1. маја у 12 часова на Тргу Николе Пашића.

Међународни празник рада - Први мај обележава се широм света у знак сећања на дан када је 1886. године око 40.000 чикашких радника ступило у штрајк и обуставило рад, тражећи боље услове живота.

Први мај је у Србији први пут обележен 1893. године протестним скуповима у Београду.

Округли сто "Синдикати, држава и послодавци пред заједничким изазовом привредних и друштвених реформи"

Јединством до очувања радничких права

АУТОР: Г. В.

Београд - Актуелна власт ће усвојити закон о раду који се доноси у интересу крупног капитала, како би се обезбедило ефикасније остваривање профита.

Најављује се да ће будућа влада наставити са спровођењем реформи, које подразумевају отпуштања и смањење права радника. Не постоји ни један једини доказ да је таква политика било где у свету довела до побољшања економске ситуације. Обезбедила је само веће профите, што је једино што крупни капитал заиста и занима - рекао је јуче Божо Драшковић из Института економских наука на округлом столу "Синдикати, држава и послодавци пред заједничким изазовом привредних и друштвених реформи" у организацији Синдиката радника Електромреже Србије.

Срећко Михаиловић из Центра за развој синдикализма је истакао да се синдикални покрет нажалост не може адекватно супротставити доношењу закона о раду јер је разједињен. "Синдикати из предстојећег пораза везаног за усвајање закона о раду треба да извуку поуку и уједине се у оним тачкама у којима им се ставови подударају и наступе заједно према влади и послодавцима", рекао је Михаиловић.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/sindikati_zajedno_u_prvomajskoj_setnji.4.html?news_id=280503

Синдикати заједно у првомајској шетњи

АУТОР: Г. В.

Београд - Поводом 1. маја, Међународног празника рада, Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени грански синдикати "Независност" организоваће тог дана у 12 сати протестни скуп на Тргу Николе Пашића у Београду и шетњу центром Београда како би изразили неслагање са предложеним Законом о раду чије се усвајање ускоро очекује.

- Позивамо наше чланове и грађане да нам се придруже у шетњи од Трга Николе Пашића до Славије јер желимо да укажемо властима да морају да размишљају о запосленима и пензионерима приликом усвајања нових закона и мера - рекао је Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије, додавши да очекује да ће скупу присуствовати пар хиљада људи.

Председник Уједињених гранских синдиката "Независност" Бранислав Чанак је истакао да сваки грађанин Србије који је свестан свог социо-економског положаја, има обавезу да 1. маја искаже задовољство или незадовољство.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2014&mm=04&dd=27&nav_id=841184

Нова правила за српске раднике

ИЗВОР: БЛИЦ

Београд -- Радна група за припрему Закона о раду није успела да постигне сагласност око свих питања, тако да ће коначну реч имати Влада Србије, пише "Блиц".

Нови закон о раду, који ће се у скупштинској процедури наћи за два-три месеца, ишао би највише на штету радника који добију отказ, а имају пуно година стажа. Јер, уколико изгубе посао више неће, рецимо, моћи да рачунају на велику отпремнину, наводи "Блиц".

Радна група сачињена од представника послодаваца, синдиката и Министарства рада претходна два месеца усаглашавала је детаље новог закона о раду. Успели су да усагласе начин исплате отпремнина, рада на одређено време и разлога за дефинисање отказа.

За остала решења нису могли да се усагласе, па ће коначни суд имати, вероватно, директно Влада. Код начина исплате минималних зарада не постоји сагласност јер синдикати сматрају да минимална зарада не може бити испод нивоа минималне потрошачке корпе, док су послодавци против.

Извор "Блица" каже да још веће разлике постоје у ставовима чланова радне групе о колективном уговору.

"Синдикати неће одустати од захтева да се потписан колективни уговор са једним удружењем, рецимо пољопривредника, односи на све остале пољопривреднике. Послодавци су изричито против. При том није могуће да један човек у Влади пресеке, јер се колективни уговор тиче неколико министарстава", каже саговорник "Блица".

Око чега се договорила Радна група?

- **Боловање и минули рад**

Накнада за време боловања обрачунаваће се као и досад, на основу пресека последње три зараде умањене за 35 одсто.

Законски минимум за минули рад остаће 0,4 одсто зараде по години стажа.

- **Откази**

Једина новина је да ће детаљи о отказу бити дефинисани Законом о раду, а не пословником предузећа. Према важећем закону, отказ се добија ако радник не остварује резултате, крши радну дисциплину, злоупотреби право на боловање... Радник који добије отказ, а потом тужи фирму и добије спор, добијао је све заостале плате за време суђења.

- **Рад на одређено време**

Према новом решењу уговори на одређено време били би ограничени на две године. Послодавцу ће бити забрањено да запосли новог радника на место које је упражњено због истека уговора. Досад су уговори на одређено време трајали најдуже годину дана.

- **Минималне зараде**

Нови закон предвиђа да се минимална зарада утврђује једном годишње – у октобру за наредну годину. Досад се минимална зарада утврђивала два пута годишње. По последњем обрачуну је износила 115 динара по радном сату.

- **Отпремнине**

Према новом решењу послодавац ће бити дужан да плати отпремнину само за године стажа проведене у његовој фирми. Код куповине предузећа нови власник мора исплатити отпремнину преузетим радницима за године стажа у купљеној фирми. Важећи закон предвиђа да послодавац у случају отказа радницима исплаћивао отпремнину за све године стажа.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2014&mm=04&dd=27&nav_id=841171

Синдикати ће протестовати 1. маја

ИЗВОР: ТАЊУГ

Београд -- Представници СССС и УГС Независност обележиће Међународни дан рада, 1. мај, окупљањем на Тргу "Николе Пашића" и протестном шетњом до Славије.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић рекао је да је циљ протестне шетње да се скрене пажња на тежак положај радника у нашој земљи.

Лидери две синдикалне централе позвали су остале чланове синдиката, раднике и грађане Србије да се, 1. маја, у што већем броју, окупе на Тргу Николе Пашића како би заједно обележили Међународни празник рада и радника.

Планирано је да учесници, после краћег програма који ће почети у подне на Тргу Николе Пашића, шетњом са Трга Николе Пашића, кроз Дечанску улицу, поред Дома омладине, Македонску, Коларчеву, преко Теразија и улицом Краља Милана до Славије јавности укажу на проблеме са којима се суочавају, навео је Орбовић.

Манифестација ће се завршити на Тргу Славија, полагањем венаца испред споменика Димитрију Туцовићу, оснивачу организованог радничког покрета у Србији и великом борцу за радничка права.

Првим масовним изласком на улице, пре 128 година, радници су се изборили за осмочасовно радно време и, као симбол успеха у радничкој борби, установили међународни празник рада и радничког покрета.

Синдикати упозоравају да у Србији велики број грађана нема посао, а да више од милион грађана живи испод границе сиромаштва, да је радно становништво принуђено да ради прековремено, за мале или нередовне плате, које углавном зависе од послодаваца.

Право на одмор, надокнаде за прековремени рад, рад у сменама и ноћу или државним празницима, увећање зараде по основу минулог рада, трошкови исхране и одмора..., третирају се као кочница развоју и инвестицијама, а колективни уговори као непотребан и превазиђен инструмент који успорава напредак, упозоравају синдикати.

"Циљ нам је развијена Србија задовољних грађана.... Србија у којој се поштују права, закони, стандарди и истинске вредности, у којој се живи од сопственог рада, у којој сви имају право на рад, а не само на беду и глад, Србија у којој млади имају светлу будућност, а старији мирну старост... Србија у којој нема страха и неизвесности од сваког новог дана. Зато, будимо гласнији и одлучнији у борби за бољи и правичнији свет. Будимо солидарни и јединствени у борби за бољу будућност јер је само тако можемо изборити", наводи се у првомајском прогласу синдиката.

ПРОЂЕ ЖИВОТ У ТРАНЗИЦИЈИ

Економисти:Реформе у Србији трају две деценије, а наставиће се

З. Радовић

Период реформи у Србији траје дуже од две деценије, а економисти сматрају да ће још потрајати. Неопходна политичка воља, као и способност државне администрације да спроведе промене

ВЕСНИЦИ промена, генерација рођена 1990. године, уместо да увелико убира плодове бољег живота после реформи, још на њих чека. Бебе које су рођене пре 24 године, када је први пут почео процес транзиције у Србији, у међувремену су стасале у младиће и девојке, а уместо да данас имају сигуран посао и добру плату, дане проводе чекајући на бироу. Ни њима, ни осталим грађанима није баш јасно када ће се завршити та транзиција, шта ће нам њено окончање донети, па чак ни шта она уопште представља.

Иако дуже од две деценије чекамо да коначно „преболимо“ транзицију, економиста Миодраг Зец сматра да смо тек на почетку овог процеса.

- Србија у овом тренутку не зна одакле да крене у решавању кључних проблема - каже Зец. - Налазимо се у првој фази транзиције, када је власт схватила да су неки проблеми отворени. Признали су да се држава распала, да је скупа, да не ваља закон о раду, али ми немамо никаквих решења. Још немамо одговор на питање да ли хоћемо да Србија буде либерална или социјална држава. Хоћемо либералну државу када плаћамо порезе, а социјалну када се лечимо. Нисмо одговорили на то базично питање - шта, у ствари, хоћемо, а ако смо на првом питању, то значи да немамо никакав програм. Сви говоре да хоће нови закон о раду, али ни ту није јасно да ли се земља залаже за англосаксонски, скандинавски или медитерански модел.

Транзиција у Србији је почела давне 1990, са усвајањем програма Анте Марковића. Тадашња Југославија, а тиме и Србија као њен део, је била међу првим земљама из централне и источне Европе које су усвојиле целовит програм преласка са социјалистичке у тржишну - капиталистичку привреду.

ДЕСЕТ ГОДИНА ДУЖЕ ОД ОСТАЛИХТРАНЗИЦИЈА у другим земљама је трајала петнаестак година - подсећа професор Арсић. - И у тим земљама транзиција је могла да траје краће, али су и оне имале периоде убрзања и успоравања реформи, а неке од њих и дуготрајне периоде застоја, као што је то био случај са Словачком.

- Већ након годину дана транзиција је у Србији заустављена, па у наредних десетак година није било значајнијих економских реформи - објашњава Милојко Арсић, професор на Економском факултету у Београду. - Део разлога за заустављање транзиције током деведесетих година

налази се у неповољним историјским околностима - ратови, санкције... Други, важнији разлог био је у идеолошким ставовима тадашњих владајућих странака, према којима тржишна привреда, а тиме ни транзиција нису пожељни. Конкретна манифестације оваквих ставова је одбацивање Аврамовићевог програма реформи, а потом и његова смена. Транзиција је поново покренута 2001. године, и она са различитим интензитетом траје до данас.

Арсид подсећа да су најинтензивније реформе реализоване у периоду од 2001. до 2003, као и током 2005. године и прве половине 2006. године. Након тога долази до поновног успоравање транзиције која још није завршена.

- Разлог што транзиција у Србији није окончана, мада је давно покренута, јесте у томе што она у дугим периодима није ни спровођена, а повремено су примењиване и антиреформске мере - сматра Арсид. - Не постоји јасна граница када је нека земља окончања прелаз из социјалистичке у тржишну привреду. Ипак, приближно се може рећи да ће транзиција у Србији бити окончана када се заврши приватизација, успостави финансијска дисциплина, јасно дефинишу власничка права, социјалне и фискалне функције изместе из предузећа, унапреди политика конкуренције и политика државне помоћи.

Милојко Арсид сматра да бисмо за две године могли изаћи из овог процеса, за који се многи више ни не сећају када је уопште почео, већ се стиче утисак да вечно траје.

-Довољне су две године да се у Србији реализују најкрупније реформе након којих би се њена привреда могла окарактерисати као функционална, тржишна - капиталистичка привреда - напомиње професор Арсид. - Планови за спровођење тих реформи углавном постоје, па је за њихову реализацију неопходна политичка воља, као и способност државне администрације да спроведе реформе. Наравно, и након тога ће се реализовати различите реформе, као што се то ради и у свим развијеним тржишним привредама.

ПРИВАТНО, ДРЖАВНО, ДРУШТВЕНО

ЗАВРШЕТАК приватизација друштвених фирми, приватизација неких јавних предузећа, као и продаја дела државе имовине, земље и пословног простора, су важни услови за успостављање функционалне тржишне привреде - напомиње Милојко Арсид. - Тешко да се тржишном привредом може назвати привреда Србија у оквиру које у државном сектору ради око 45 одсто запослених, где државни сектор учествује са око 40 одсто у БДП. У европским привредама, које се једним делом заснивају на социјалдемократској традицији, државни сектор учествује са од 25 до 30 одсто у БДП.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:488917-Prosecna-plata-u-martu-43452-dinara>

Просечна плата у марту 43.452 динара

Тањуг

Просечна нето зарада, без пореза и доприноса, у Србији је у марту износила 43.452 динара и у поређењу са просечном нето зарадом исплаћеном у фебруару номинално је мања 1,4 одсто

БЕОГРАД - Просечна нето зарада, без пореза и доприноса, у Србији је у марту износила 43.452 динара и у поређењу са просечном нето зарадом исплаћеном у фебруару номинално је мања 1,4 одсто, а реално 1,1 одсто, саопштио је данас Републички Завод за статистику.

Просечна нето зарада исплаћена у марту била је номинално већа 4,2 одсто а реално 1,9 процената у односу на март 2013.

Када је реч о просечној нето заради у првом кавратлу 2014, она је према упоредном раздобљу прошле године била номинално већа 1,1 проценат, а реално мања за 1,6 одсто.

Просечна бруто зарада исплаћена у Србији у марту ове године износила је 59.782 динара, што је номинално 1,7 одсто мање у односу на фебруар, а реално 1,4 процента мање.

Мартовска просечна зарада у поређењу са истим месецом прошле године је и номинално и реално већа 3,7, односно за 1,4 одсто, респективно.

У првом кварталу ове године просечна зарада у Србији је такође номинално била изнад просека у истом периоду лани и то 0,5 одсто, али је реално била мања 2,1 проценат.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:488978-Strah-jos-stiti-nesavesne-gazde>

Страх још штити несавесне газде

З. Р.

Процењује се да Србија годишње остане без око три милијарде евра због сиве економије, а последње истраживање показало је да и грађани постају свеснији последица за државу, због огромног процента пословања у сивој зони

ПРОЦЕЊУЈЕ се да Србија годишње остане без око три милијарде евра због сиве економије, а последње истраживање показало је да и грађани постају свеснији последица за државу, због огромног процента пословања у сивој зони.

Више од половине испитаника у истраживању о ставовима грађана о сивој економији (57 одсто), које су спровели Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) и Америчка агенција за међународни развој (УСАИД), одговорило да је не оправдава.

Анкетирани грађани су оценили да нелегално пословање угрожава права радника, смањује приходе државе и предузећа и угрожава здравље и безбедност потрошача.

- Сваки шести испитаник није знао да каже шта је то сива економија - рекла је Јелена Бојовић, директор програма за регулаторну реформу НАЛЕД. - Проблематично је то што већина испитаника, односно чак 69 одсто анкетираних, не би пријавила послодавца који њих или њиховог колегу ангажује на црно. Основни разлог је страх од губитка посла, а 84 одсто не би пријавило продавницу или кафић који не издаје фискални рачун.

Три четвртине анкетираних (76 одсто) сматра да држава не кажњава адекватно предузећа и појединце који послују у сивој зони. Анкета коју је агенција Ипсос стратегијски маркетинг реализовала на узорку од 1.000 испитаника, показала је да сваки трећи грађанин сиву економију види као рад на црно, велики број људи је доживљава као нелегалну продају робе и незаконито пословање, док 13 одсто сматра да је сива економија неплаћање држави пореза и обавеза.

Бојовићева је истакла да је сива економија највише присутна у области грађевине, као и услужним делатностима, односно у области промета и продаје робе и услуга, а да је потребан

општи, политички и друштвени консензус да би се она искоренила, односно нелегално пословање превело у легалне токове.

Такође су истакли да је неопходна боља координација инспекцијских служби, односно њихово обједињавање, едукација грађана, као и смањење намета за оне који поштују прописе и легално послују.

Иван Николић, виши стручни сарадник Економског института, сматра да је сива економија највећи потенцијал за пуњење буџета.

- Да би се ова ситуација средила неопходно је да држава уведе оштрију казнену политику - рекао је Николић. - Важно је и да се спроводе континуиране контроле, јер осим што погубно делује на државне финансије, сива економија се невероватно брзо „шири“. Јер, када ви видите да се неко тиме бави, прво осетите гађење, али када схватите да се такво понашање не санкционише, и ви кренете тим стопама.

ПИРАТЕРИЈА ОДНЕСЕ 40.000 РАДНИХ МЕСТА

СМАЊЕЊЕ софтверске пиратерије за само један одсто отвара 1.200 нових радних места, рекао је у петак амерички амбасадор Мајкл Кирби, на обележавању Светског дана заштите интелектуалне својине у Америчкој привредној комори. - Стопа софтверске пиратерије у Србији је 72 одсто, а европски просек је 35 одсто, из чега се може закључити да би смањење од 37 одсто отворило више од 40.000 нових радних места. Више од 70 одсто светске економије се заснива на услугама, а оне су углавном утемељене у интелектуалној својини и зато, ако Србија жели да напредује, треба да унапреди област услуга.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:489014-Srbija-treca-po-siromastvu-na-listi-90-drzava>

Србија трећа по сиромаштву на листи 90 држава

Тањуг

Србија се нашла на трећем месту по индексу сиромаштва међу 90 држава, у анализи коју је сповео Институт Кејто са седиштем у Вашингтону, а као главни разлог наводи се стопа незапослености

Србија се нашла на трећем месту по индексу сиромаштва међу 90 држава, у анализи коју је сповео Институт Кејто са седиштем у Вашингтону, а као главни разлог наводи се стопа незапослености.

Листу предводи Венецуела са индексом 79,4, а следе Иран са индексом 61,6 и Србија са индексом 44,8, објављено је на сајту тог института.

Хрватска је с индексом 30,5 заузела 15. место, а главни фактор сиромаштва, баш као у Србији је огромна стопа незапослености.

Незапосленост мучи и суседне државе, па је Македонија на 11. месту са индексом 35,7, Словенија је са индексом 20,8 заузела 32. место, Италија са индексом 20,1 је на 34. месту, а Мађарска са индексом 14,3 на 53. месту.

Босна и Херцеговина и Црна Гора нису биле укључене у истраживање.

Институт Кејто је у анализу укључио 90 држава, а индекс сиромаштва у појединој земљи израчунат је на основу стопе инфлације, каматних стопа, стопе незапослености и стопе раста БДП-а.

Од 90 држава најбоље је пласиран Јапан са индексом 5,41.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:488951-Zakon-o-radu-Cekaju-da-presece-nova-vlada>

Закон о раду: Чекају да „пресече“ нова влада

Ј. Ж. С.

Радна група за Закон о раду није успела да постигне договор око измена. Проблеми су минимална цена рада и проширени колективни уговор

Због синдикалних протеста повучена прва верзија закона о раду

КОНАЧНОГ договора око текста нацрта Закона о раду још нема, а чланови Радне групе ни после низа састанака нису успели да усагласе ставове. Начин утврђивања минималне цене рада и проширено дејство колективног уговора остали су камен спотицања.

Ове одредбе ће морати да пресече нова влада Србије, сматрају у Унији послодаваца Србије, који су једна од страна у разговорима. И за синдикалце је нови министар једина нада да "изгурају" неке од одредби које нису прошле Радну групу. Уколико не успеју сматрају, да ће се све искристалисати током јавне расправе.

- Послодавци и представници Владе не прихватају да минимална цена рада зависи од потрошачке корпе - тврди Зоран Михајловић из Савеза самосталних синдиката Србије. - Ако се укине проширено дејство колективног уговора изгубићемо социјални дијалог а то не можемо да прихватимо.

Он наглашава и да не би смело да се дозволи да минималац постане пракса у Србији, већ да важи само у случајевима кад неко предузеће има проблем у пословању.

- Договорено је да рад на одређено време са годину дана буде продужен на две, али без понављања код истог послодавца, док ова одредба неће важити само за оне који имају више од 50 година - каже Михајловић. - У новооснованим фирмама рок ће бити ограничен на три године. Отпремнине ће важити само за стаж код последњег послодавца, а утврђено је и да инвалиди не могу добити отказ без претходно исплаћене накнаде.

У Унији послодаваца Србије наглашавају да ће, уколико се прихвати проширено дејство колективног уговора, трпети мале фирме и мали предузетници који неће моћи да их испоштују.

- Не можемо да пристанемо да нешто што испреговара организација која окупља 10 или 15 одсто фирми из једне делатности, аутоматски важи и за све остале - тврде у УПС.

- На тај начин би трошкови пословања били мањи, створило би се флексибилније тржиште рада и запосленост би почела да расте.

Они се надају да ће нови премијер и надлежни министри, ипак, одлучити да прихвате предлоге послодаваца.

СПОРНИ НАЦРТ ПОВУКАО СЕС

СПОРНИ Нацрт закона о раду, о коме су се крајем прошле године водиле жучне полемике, средином јануара повучен је на дораду, а тај потез иницирао је Социјално-економски савет. Иако се очекивало да се документ већ у фебруару нађе пред посланицима, после реакција јавног мњења, стављен је ад акта.

Нацрту је "замерено" да му недостају основни елементи достојанственог рада као што су право на радни однос, зараду од које се може живети, здравствену и социјалну заштиту и социјално преговарање.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/460547/Vucic-i-Krstic-u-klincu-zbog-penzija>

КАКО ЈЕ БУДУЋИ ПРЕМИЈЕР САСТАВЉАО НОВУ ВЛАДУ

Вучић и Крстић у клинчу због пензија

Милан Лађевић/Светомир Марјановић

Уштедети милијарду евра у буџету, не заратити одмах са свима и до краја децембра 2016. повећати плате, пензије и број запослених.

То је основна идеја на којој је Александар Вучић правио нову владу.

Како за "Блиц" откривају најближи сарадници будућег премијера због испуњења ових циљева, Вучић је највеће расправе водио са новим (старим) министром финансија Лазаром Крстићем.

- Крстић је одмах хтео да смањи пензије за 25 одсто и плате у јавном сектору за 15 одсто, што би уз борбу против сиве економије и боље пословање јавних предузећа довело Србију до уштеда од 1,2 милијарде евра, чиме бисмо били на нули. На томе је инсистирао по цену да на буде министар. Међутим, Вучић, који зна да је Крстић у праву, није пристао да тако драстичне мере штедне, али је на крају је пронађен компромис да се штедња уводи постепено и да Крстић остане - наводи саговорник "Блица".

Вучић: Три године за реформе

Мандатар за састав нове владе Александар Вучић изјавио је јуче да ће Србија у наредне три године завршити реформе, "ма како тешко то било" и променити законе који су представљали препреку за инвеститоре и приватни бизнис.

- Обећавам да ће Србија бити боље место за улагање од многих земаља у региону - рекао је Вучић приликом оснивања Швајцарско-српске привредне коморе.

Највеће изненађење у новој влади свакако је др Срђан Вербић који ће бити нови министар просвете и науке. Овај магистар физике недавно је докторирао на теми из области рачунарске

технологије. Запослен је у Заводу за вредновање квалитета образовања, а страствени заљубљеник у науку и ангажован је у истраживачкој станици Петница.

Али, окосницу нове владе Вучић је поверио провереним економским експертима, пре свих Душану Вујовићу, дугогодишњем сараднику Светске банке који ће водити привреду, Лазару Крстићу у финансијама и Кори Удовички која ће водити државну управу. Изненађење је и да досадашњи министар привреде Игор Мировић неће бити члан владе јер га Вучић припрема за председника владе Војводине. Колико је Вучићу потрошио времена да у економске ресоре доведе најбоље што Србија има, или бар близу тога, види се када погледате остале чланове владе.

- Вучића други ресори и нису претерано занимали. Тако ће Дачић бити шеф дипломатије, а СПС ће имати још два министарска места. Небојша Стефановић ће водити полицију, Расим Љајић трговину, туризам и телекомуникације... - наводи саговорник „Блица“. Када је реч о односу према инвеститорима, како домаћим тако и страним, гледаћемо једног другачијег Вучића.

Два министра без портфеља

Влада Србије имаће и највише два министра без портфеља. Један ће се бавити инфраструктуром и коридорима, док ће друго место без портфеља бити одређено или за европске интеграције или за Косово и Метохију.

- Свако ко запошљава људе, плаћа порез, извози и повећава кредибилитет Србије биће поштован. Зато ће Вучић врло брзо окупити све домаће привреднике којима ће јасно и гласно да саопшти шта очекује од сваког од њих и шта ће држава да уради како би им помогла - наводи саговорник “Блица”.

Вучић ће и са банкарским сектором да разговора о томе да не повлаче новац из Србије, већ да га уз помоћ државе уложе у привреду под повољним условима. Нова влада је спреман да плати 30 милиона евра како би камате за такве кредите биле мање и очекује се да би на овај начин било обезбеђено око 800 милиона евра.

Премијер планира и да од Емирата затражи још један повољан кредит од милијарду долара, као и да добар део већ договореног кредита уложи у подстицаје привреди.

- С друге стране, тражиће се велика дисциплина, то ће нарочито да важи за јавна предузећа. Укинуће се демагогија, увешће се професионализација, захтеваће се резултати. Јавна предузећа више неће контролисаће министри, већ посебна јединица у Влади који ће водити саветници

премијера Борис Драговић и Јорг Хескенс, заједно са тимовима министара Крстића, Вујовића и Удовички - наводи саговорник “Блица”.

Остало је од понедељка да се крене у чишћење свега онога што нису урадили сви његови претходници. Неће бити лако - ни њему ни нама - каже његов сарадник.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/460971/5-novih-pravila-za-radnike>

РАДНА ГРУПА ЗА ПРИПРЕМУ ЗАКОНА О РАДУ ЗАВРШИЛА ПОСАО

5 нових правила за раднике

Сузана Лакић

Нови закон о раду, који ће се у скупштинској процедури наћи за два-три месеца, ишао би највише на штету радника који добију отказ, а имају пуно година стажа. Јер, уколико изгубе посао више неће, рецимо, моћи да рачунају на велику отпремнину.

BOLOVANJE I MINULI RAD

Novo rešenje: Naknada za vreme bolovanja obračunavaće se kao dosad, na osnovu proseka poslednje tri zarade umanjene za 35 odsto.
Stari zakon: Zakonski minimum za minulni rad ostaje 0,4 odsto zarade po godini staža.

OTKAZI

Novo rešenje: Jedina novina je da će detalji o otkazu biti definisani zakonom o radu, a ne poslovnikom preduzeća.
Stari zakon: Otkaz se dobija ako radnik ne ostvaruje rezultate, krši radnu disciplinu, zlopotrebi pravo na bolovanje... Radnik koji dobije otkaz, a potom tuži firmu i dobije spor, dobija je sve zaostale plate za vreme sudjenja.

RAD NA ODREĐENO VREME

Novo rešenje: Ugovori na određeno vreme bi bi ograničeni na dve godine. Poslodavcu je zabranjeno da zaposli novog radnika na mesto koje je upražnjeno zbog isteka ugovora.
Stari zakon: Ugovori na određeno vreme trajali su najduže godinu dana.

MINIMALNE ZARADE

Novo rešenje: Minimalna zarada bi se utvrđivala jednom godišnje - u oktobru za narednu godinu.
Stari zakon: Minimalna zarada se utvrđivala dva puta godišnje. Po poslednjem obračunu je iznosila 115 dinara po radnom satu.

OTPREMNINE

Novo rešenje: Poslodavac je dužan da plati otpremninu samo za godine staža provedene u njegovoj firmi. Kod kupovine preduzeća novi vlasnik mora isplaćiti otpremninu preuzetim radnicima za godine staža u kupljenoj firmi.
Stari zakon: U slučaju otkaza poslodavac je radnicima isplaćivao otpremninu za sve godine staža.

+

Радна група сачињена од представника послодаваца, синдиката и Министарства рада претходна два месеца усаглашавала је детаље новог закона о раду. Успели су да усагласе начин исплате отпремнина, рада на одређено време и разлога за дефинисање отказа.

За остала решења нису могли да се усагласе, па ће коначни суд имати, вероватно, директно Влада. Код начина исплате минималних зарада не постоји сагласност јер синдикати сматрају да минимална зарада не може бити испод нивоа минималне потрошачке корпе, док су послодавци против.

Извор “Блица” каже да још веће разлике постоје у ставовима чланова радне групе о колективном уговору. - Синдикати неће одустати од захтева да се потписан колективни уговор са једним удружењем, рецимо пољопривредника, односи на све остале пољопривреднике.

Послодавци су изричито против. Притом није могуће да један човек у Влади пресече, јер се колективни уговор тиче неколико министарстава - каже наш саговорник

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/460690/Vise-od-polovine-gradjana-ne-opravdava-sivu-ekonomiju>

Више од половине грађана не оправдава сиву економију

Тањуг

Више од половине грађана Србије (57 одсто) не оправдава постојање сиве економије и једногласни су у оцени да нелегално пословање угрожава права радника, смањује приходе државе и предузећа и угрожава здравље и безбедност потрошаца, показало је прво истраживање ставова грађана о сивој економији.

Истраживање, које су спровели Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) и Америчка агенција за међународни развој (УСАИД), данас је представљено у Београду и показало је да 86 одсто становника подржава сузбијање незаконитог рада.

Три четвртине анкетираних (76 одсто) сматрају да држава не кажњава адекватно предузећа и појединце који послују у сивој зони.

Анкета коју је агенција Ипсос Стратедик Маркетинг реализовала на узорку од 1.000 испитаника, показала је да градјани сиву економију пре свега виде као рад на црно (34 одсто),

затим као нелегалну продају робе (19 одсто), незаконито пословање (15 одсто) или као неплаћање држави пореза и обавеза (13 одсто).

Проблематично је то што већина испитаника не би пријавила нелегално пословање. Чак 69 одсто анкетираних не би пријавили послодавца који њих или њиховог колегу ангажује на црно, пре свега из страха од губитка посла, а 84 одсто не би пријавило продавницу или кафић који не издаје фискални рачун.

Две петине (42 одсто) грађана сматра да држава не располаже правилно пореским приходима које прикупи од грађана и привреде, док је 35 одсто рекло да не зна, јер се то не ради на транспарентан начин, рекла је Јелена Бојовић из НАЛЕД-а представљајући резултате.

Учесници конференције рекли су да је сива економија највише присутна у области градјевине, као и услужним делатностима, односно области промета и продаје роба и услуга, а да је потребван општи, политички и друштвени консензус да би се она искоренила, односно нелегално пословање превело у легалне токове.

Такође су истакли да је неопходна боља координација инспекцијских служби, односно њихово обједињавање, едукација грађана, као и смањење намета за оне који поштују прописе и легално послују.

Истраживање о ставовима грађана према сивој економији спроведено је у оквиру Пројекта јачања конкурентности Србије који су НАЛЕД и УСАИД покренули у децембру 2013. године.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/460668/Eric-Prioritet-mere-za-pokretanje-proizvodnje>

Ерић: Приоритет мере за покретање производње

Тањуг

Србија је заиста у тешкој економској ситуацији и неопходни су болни резони, а прво што би нова влада требало да предузме јесте доношење пакета мера за покретање производње, изјавио је данас директор Института економских наука Дејан Ерић, уочи формирања кабинета премијера Александра Вучића, у недељу 27. априла.

Он истиче да су реформе неопходне зато што је већина економских параметара лоша, што све води земљу у велике дугове и немогућност да јавне финансије поднесу текућу потрошњу.

Говорећи о кризи у Србији, Ерић је казао да је она добила замајац од 2008. године тако да је нарочито изражена у последњих шест година и да смо у том периоду две године имали негативан привредни раст, док је у осталим годинама раст био успорен.

- Многи параметри по којима се прати стање националне економије су се погоршали, а пре свега ниво дуга и задужености и повећања степена неликвидности - упозорио је Ерић и поручио да су реформе заиста неопходне.

- По мени, најважнији рез је ментална револуција, односно другачији начин размишљања, како би остварили економске резултате, по могућству у кратком року - рекао је Ерић.

- Многе анализе Института економских наука говоре да су велики проблеми наше економије управо у реалном сектору - рекао је Ерић.

Србија је, према његовим речима, већ 25 година у различитим реформама и још није завршила неке процесе, као што је приватизација, која код нас траје више од 25 година. Ерић каже да упркос томе још нисмо дефинисали улогу државног власништва, као и да се показало да држава није била добар домаћин.

- Морамо, ипак, да афирмишемо другачији приступ, а то је да и оно што је државно може да буде добро и да може да ствара вредност, а не само да буде терет", истакао је директор Института економских наука.

Он је казао да су неопходне мере за оживљавање привредних активности, али и да се паралелно с тим мора решавати проблем "несретних" предузећа у реструктурирању.

- Влади сугеришем да их не третира као јединствен пакет, јер у оквиру тих 153 предузећа постоје разлике и нека од њих показују елементе оздрављења. Волео бих да се афирмише једна другачија филозофија - оздрављења предузећа и домаће привреде - нагласио је Ерић.

Према мишљењу тог стручњака, консолидација јавних финансија је јако важна и неопходне су уштеде које ће, нажалост, бити болне.

- Пацијент некада мора да добије терапију која му можда није пријатна и неодговара му - додао је Ерић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/460656/Bez-reformi-Srbiji-preti-sunovrat>

Без реформи Србији прети суноврат

Тањуг

Без реформи Србији прети суноврат, поручује председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић, у сусрет формирању нове владе.

Атанацковић је оценио да је сада последњи моменат да реформе почну озбиљно да се спроводе.

- Према ономе што смо до сада чули, према опредељењу будућег премијера, мислим да ћемо дефинитивно и кренути ка тим реформама јер нам у супротном прети суноврат - каже Атанацковић.

Он сматра да не треба очекивати да ће до видљивих промена доћи одмах по формирању Владе, већ да ћемо и даље успорено ићи ка дну, пре него што будемо кренули путем даљег развоја.

- Можда може и да се каже да још нисмо дотакли дно, али нема сумње да морамо да додјемо у ситуацију да живимо од онога што стварамо - навео је он.

Према његовим речима, основни проблем Србије тај што је држава скупа и много троши, па би управо ригорозна штедња на свим нивоима требало да буде прва мера будуће Владе.

- Влада треба одмах да крене у ригорозну штедњу полазећи од себе, дакле држава мора да појефтини. Она је превише скупа, троши више него што ствара, па се мора ићи у озбиљну штедњу, али не толико кроз отпуштање људи, јер онај ко је остао без посла је исто социјални проблем - рекао је он.

Као најбољи пример беспотребног разбацавања новцем, Атанацковић је навео преко 30.000 службених аутомобила, где се морају правити велике уштеде.

Чекали пензију, дочекале их милионске камате

Грађани који су сами почели да уплаћују доприносе за ПИО, а нису то на време писмено отказали, како стоји у решењу, суочавају се са огромним дуговима

„Читај пажљиво решење од почетка до краја”. Тако у најкраћем гласи апел надлежних у Фонду за пензијско и инвалидско осигурање онима који сами себи уплаћују доприносе, а онда из неког разлога престану то да чине. Јер, догодиће им се оно што су искусили наши читаоци – после деценију, две, сазнали су да на име камате морају да плате по милион или два динара и то само зато што нису добро прочитали какве су обавезе преузели, а онда заборавили да о престанку уплате доприноса обавесте Пензијски фонд. Отуда и савет да отворе четворе очи када потписују и преузимају било каква решења.

Управо се то ових дана догодило једној нашој читатељки која је стекла услов за старосну пензију, а која је тек на шалтеру ПИО фонда сазнала да дугује за камату ни мање ни више него 2,1 милион динара, од чега је основица 290.000 динара.

Увидом у базу података матичне евиденције ПИО констатовано је да је ова наша читатељка од 1991. године пријављена на осигурање преко Удружења новинара Србије. Пријавила се, доприносе није плаћала, али на њену жалост пропустила је прилику да се одјави с тог осигурања када је засновала стални радни однос. Фонд ПИО ју је стално водио као дужника, али ниједном је није ни обавестио да јој се обавеза увећава по страшној камати. Сада је све, са каматама, дошло на наплату.

Она је, како каже, рачунала да ће јој после 1994. године, када се за стално запослила, аутоматски престати обавеза према Фонду самосталаца и бити преведена на Фонд запослених. Није имала појма да мора да се одјави с једног када прелази на друго осигурање. Брзо је, што би се рекло, читала решење, а сада има и превише времена за кајање.

Понуђено јој је да до краја године плати основни дуг од око 2.500 евра, како би јој се опростила камата. Мука је што та наша колегиница ни сада нема могућност да и ту главницу плати.

Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу у ПИО фонду каже да је увидом у базу података матичне евиденције ПИО констатовано да је наша читатељка од 1991. пријављена на осигурање преко Удружења новинара Србије, о чему постоје валидни докази.

– На основу примљене пријаве, Фонд је ову вашу читатељку обавестио да је стекла својство осигураника код ПИО фонда самосталних делатности и да је тиме постала обвезник уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање. Доприносе, међутим, није плаћала, нити је тражила одјаву када је засновала стални радни однос, што је била у законској обавези, тако да сва дуговања проистичу из тог периода, увећана за припадајућу законску камату, објашњавају у ПИО фонду.

У ПИО фонду наглашавају да самостална уплата доприноса престаје само по основу захтеву самог осигураника, а не аутоматски, те да ће сваком оном ко не одјави уплате, камата бити по закону зарачунавана.

Све то стоји у решењу, на основу чега се сматра да је странка о свему информисана, па Фонд нема обавезу да посебно сваког обавештава о дуговањима, због чега се и напомиње да пажљиво прочитају решење и знају каква су им права, каже Тимотијевићева.

Ништа боље није прошао ни Мирољуб Величковић који је хтео у два наврата да повеже по две године стажа. У ПИО фонду су му рекли да то укупно кошта око 150.000. динара, након чега их је он у законском року за жалбу питао да ли може да плаћа на рате, пошто нема довољно новца.

Како каже, одговор није никада добио, па није ништа ни уплаћивао. Десет година касније, када је отишао да провери колико има година стажа, уследио је шок. Има дуг од око 900.000 динара, а камата већа него за већину кредита од 19,5 одсто.

У ПИО фонду кажу да самим тим што је овај обвезник добио решење од њих, да је био обавезан да почне са уплатама, чак иако се он накнадно није изјаснио да хоће да повеже стаж иако му ПИО фонд није послао ниједно упозорење да има дуг.

У том решењу, тврди наш читалац, нигде није писало да је обавезан да почне са уплатама, као ни то да камата може да нарасте десетоструко више од дуга. – Самостална уплата доприноса третира се као јавни приход, па се сходно томе и обрачунава камата по каматној стопи на јавне приходе, која се од 1. 1. 2013. године обрачунава по пропорционалној методи, каже Тимотијевићева.

У сваком решењу о стицању својства осигураника по основу самосталне уплате доприноса наводи се висина основице за плаћање доприноса, стопа доприноса која се примењује на ту основицу и колики је месечни износ доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, објашњава наша саговорница.

– Дакле, странка је била у целини обавештена о правима и обавезама, категорична је Тимотијевићева.

У случају да није био у могућности да изврши обавезу према Фонду, а при том је добио обавештење да на рате не може да се уплаћује дуг, имао је могућност да у року за жалбу одустане од свог захтева, закључује Тимотијевићева.

Ј. Петровић-Стојановић

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Srbi-treci-na-listi-po-socijalno-ekonomskim-uslovima-zivot.sr.html>

Срби трећи на листи по социјално економским условима живот

ВАШИНГТОН – Србија се нашла на трећем месту по индексу социјално економских услова живота међу 90 држава, у анализи коју је сповео Институт Кејто (Цато) са седиштем у Вашингтону, а као главни разлог наводи се стопа незапослености.

Листу предводи Венецуела са индексом 79,4, а следе Иран са индексом 61,6 и Србија са индексом 44,8, објављено је на сајту тог института.

Хрватска је с индексом 30,5 заузела 15. место, а главни фактор социјално економским условима живота, баш као у Србији је висока стопа незапослености.

Незапосленост мучи и суседне државе, па је Македонија на 11. месту са индексом 35,7, Словенија је са индексом 20,8 заузела 32. место, Италија са индексом 20,1 је на 34. месту, а Мађарска са индексом 14,3 на 53. месту.

Босна и Херцеговина и Црна Гора нису биле укључене у истраживање.

Институт Кејто је у анализу укључио 90 држава, а индекс социјално економских услова живота у појединој земљи израчунат је на основу стопе инфлације, каматних стопа, стопе незапослености и стопе раста БДП-а.

Од 90 држава најбоље је пласиран Јапан са индексом 5,41.

Танјуг